

YLÄSÄLI

2013 **4** Tervehdys Tukholman Suomalaiselta Adventtiseurakunnalta

"UUDEKSI MINÄ
TEEN KAIKEN."

YLÄSALI

2013 - 4

Tukholman Suomalaisen
Adventtiseurakunnan
uutis- ja yhteyslehti

Osoite

YLÄSALI-lehti
Olof Palmes
gata 25, 1 tr
111 22 Stockholm

Pankkiyhteys

Stockholms finska
adventförsamling
Plusgiro
19 46 61-5

Tiedonantoihin:
YLÄSALI-lehti

Sähköposti

falcoprofil@bredband.net

Toimituskunta

Ari Laitinen
08-756 80 48
Vieno Piironen
0171-534 02
Riikka Jääskeläinen
riikkajaa@hotmail.com
Sinikka Mäkivierikko
falcoprofil@bredband.net
Aram Mäkivierikko
falcoprofil@bredband.net

Taitto

Sinikka Mäkivierikko

Kansikuva:

Sinikka Mäkivierikko

Teksti

Ilm. 21:5

Kotisivu:

www.ylasali.se

VANHA KILPAILU YS 2013-3

KYSYIMME: Mikä Raamatun astia on 1) ehjä, vaikka on täynnä reikiä (mitä enemmän ja pienempiä reikiä, sitä hienompaa työn jälki), 2) hyödyllinen, vaikka pohja vuotaa, 3) käytetään puhdistukseen, mutta ilman vettä?

VASTAUS:

 Seula

”Minä annan käskyn ravistella Israelia kaikkien kansojen keskuudessa niin kuin jauhoja ravistellaan seulassa, jota yksikään hiekanjyvä ei läpäise” (Aam. 9:9).
Kauppiailta, jotka myyvät ”akanatkin jyvinä”, on ilmeisesti jäänyt seula käyttämättä (Aam. 8:6)?

Olikohan kysymys liian vaikea? Määräaikaan mennessä ei tullut yhtään oikeaa vastausta, joten palkinnot jäivät seuraavan kilpailun pottiin.

UUSI KILPAILU YS 2013-4

Vanhassa Testamentissa kerrotaan kuningas Daavidista. Useat profeetat kirjoittivat kuitenkin paljon hänen jälkeensä *tulevasta* kuningas Daavidista.

”Mutta lopulta he kääntyvät ja etsivät Herraa, Jumalansa, ja **kuningastaan Daavidia**.” – Hoos. 3:5

”Vaan he saavat palvella Herraa, Jumalansa, ja **Daavidia**, jonka minä annan heille **kuninkaaksi**.” – Jer. 30:9

”Minä, Herra, olen heidän Jumalansa, ja palvelijani **Daavid** on heidän kaikkien **ruhtinas**.” – Hes. 34:24

Jeesuksen ratsastaessa Jerusalemiin kansa uskoi tämän kuninkaan nyt tulleen: ”Hoosianna, Daavidin Poika!” (Matt. 21:9).

KYSYMYKSET: Ketkä muut olivat paljon sitä ennen käyttäneet Jeesusta puhutellessaan titteliä Daavidin Poika?

Vihjeeksi: Matteuksen evankeliumista luvut 9 ja 20.

VASTAUKSET 28.2.2014 mennessä:

YLÄSALI-lehti,
Olof Palmes g. 25, 3 tr
111 22 Stockholm
Sähköposti:
falcoprofil@bredband.net

LASKUOPPIA

Muinaisilla babylonialaisilla oli tietoa ja taitoa monesta asiasta. Esimerkiksi heidän ajanlaskunsa oli pitkälle kehitetty. Hehän jakoivat vuorokauden 24 tuntiin: $8+8+8 = 24$. Tässä se elämän yhtälö oikeastaan onkin.

Tarvitsemme 8 tuntia unta, 8 tuntia työtä ja 8 tuntia sosiaalista yhdessäoloa. Uni on näistä 8 tunnin jaksoista yksi tärkeimmistä, ehkä tärkein. Univelkaisena voimme helposti tehdä vääriä päätöksiä. Sanotaan, että kukaan ei näytä niin onnelliselta kuin se, joka on voinut nukkua koko yön syvästi ja hyvin.

Toinen 8 tunnin jaksoista on työ. Voimme hyvin, kun saamme tehdä työtä, mitä se sitten sisältäneekin – kiitosta, vastoinkäymisiä, kritiikkiä, palkkaa, karriääriä...

Kolmas 8 tunnin jaksoista koskee sosiaalista kanssakäymistä, yhdessä kokemista ja osallistumista.

Raamattu antaa monia hyviä neuvoja,

miten suoriutua tästä elämän $8+8+8$ -yhtälöstä.

Työstä sanotaan: ”Pyri kaikin voimin osoittautumaan luotettavaksi työntekijäksi, joka ei häpeä työtään ja joka opettaa totuuden sanan oikein” (2 Tim 2:15). ”Tuo kaikki hankkeesi Herran eteen, niin suunnitelmasi menestyvät” (San. 16:3).

Hyvästä unesta kirjoitetaan: ”Rauhassa menen levolle ja nukahdan. Sinä Herra, sinä yksin olet minun suojani, minä saan elää turvassa” (Ps. 4:9).

Sosiaalisesta kanssakäymisestä kerrotaan: ”Ystävällinen katse ilahduttaa mielen, iloinen uutinen virkistää ruumiin” (San. 15:30). ”Ystävän rakkaus ei koskaan petä, veli auttaa veljeä hänen hetkellä” (San. 17:17).

Hyvä lukija! Vetoan: älä joulunvalmistelujen aikaan unohda tätä elämän yhtälöä! Teille jokaiselle siunattua ja rauhaisaa joulun aikaa toivottaen:

– Eeva-Liisa Vihermä

GEOMETRIAA

Rolfi – Rule of Law Finland (Oikeusvaltio Suomi) on **Pekka Hallbergin** kehittämä uusi ”vientituote”. Kysymyksessä on oikeusvaltioperiaatteiden vienti maihin, joissa valtiosäännöt ovat vasta kehitysvaiheessa.

– Rolfin mallina on ”nelinurkkainen oikeustalo”. Nurkat voivat mennä talossa vinoon. Sen estämiseksi on 12 suosituskohtaa, Hallberg esittelee. Malli koostuu elementeistä kuten rauhallinen kehitys, oikeusturva-ajattelu, osallistuva, hyvä hallinto sekä avoimuus ja julkisuus (sananvapaus) vallan pelisääntöinä. Pohjoismaalaisille tutut perusasiat (yhdenvertaisuus lain edessä, syrjäytyneiden, naisten, lasten ja vammaisten oikeudet jne) eivät toteudu monissa maissa, koska vanhat tavat ovat törmäyskurssilla ihmisoikeuksien kanssa.

Oikeusvaltion tavoitteena on luoda va-

kautta, vaurautta ja hyvinvointia. Rolfiin voi tutustua tarkemmin kirjassa *Rule of Law – Prospects in Central Asia, Rural Areas and Human Problems*. – SM (Lähde: Suomen Kuvalehti, 23.3.2013).

– Oikeusvaltio on jatkuva prosessi, Hallberg korostaa. Eivät Pohjoismaakaan ole immuuneja ääriaineksille, joille viha, eriarvoisuus, väkivalta ja yhteiskuntarauha horjuttava toiminta on ”oikeutettua” oman idean nimissä. Rakkaudelle arvopohjana olisi nyt tilaus.

Mitä evankeliumia

Matteuksen mukaan...

”Jeesuksen Kristuksen syntymä tapahtui näin: Maria, Jeesuksen äiti, oli kihlattu Joosefille. Ennen kuin heidän liittonsa oli vahvistettu, kävi ilmi, että Maria, Pyhän Hengen vaikutuksesta, oli raskaana. Joosef oli lakia kunnioittava mies, mutta ei halunnut häpäistä kihlattuaan julkisesti. Hän aikoi purkaa avioliittosopimuksen kaikessa hiljaisuudessa. Kun Joosef ajatteli tätä, hänelle ilmestyi yöllä unessa Herran enkeli, joka sanoi: ”Joosef, Daavidin poika, älä pelkää ottaa Mariaa vaimoksesi. Se, mikä hänessä on sinnyt, on lähtöisin Pyhästä Hengestä. Hän synnyttää pojan, ja sinun tulee antaa pojalle nimeksi Jeesus, sillä hän pelastaa kansansa sen synneistä.”

– Matt. 1:18-21

Perinteisissä Jeesuksen syntymän kuvauksissa ja seimi-installaatioissa päähenkilönä on Maria; Joosef nähdään vain sivustakatsojana. Kuitenkin nimi, jonka edessä kaikkien polvet kerran notkistuvat, uskottiin Joosefin annettavaksi.

”Minä olen sinut nimeltä kutsunut...” Miksi nimi oli niin tärkeä? Onko niin, että antaessaan nimen Jumala sitoutuu siinä johonkin tiettyyn? Nimikirjoituksellahan ihmistenkin asiat tässä maailmassa vahvistetaan.

On merkillepantavaa, miten kohteliaasti ja kunnioitavasti taivaalliset olennot puhuttelevat ihmisiä – ”enkeleitä halvempia”, jollaiseksi Jeesuskin tuli. Nimen ohella puhutteluun liittyy usein henkilön ominaisuuksia tai asemaa kuvaava ilmaus.

”**Hagar, Sarain orjatar**” (1 Moos. 16:8). Ei pelkkä orjatar, vaan ”*Sarain* orjatar”. Emäntänsä kuritusta paennut Hagar oli yksinäisenä, lasta odottavana naisena sen ajan kulttuurissa vailla tulevaisuutta, kuten Mariakin olisi ollut, ellei Joosef olisi ollut niin hieno herrasmies. Häpeän, hyljeksinnän ja kukaties kuoliaaksi kivittämisen sijasta enkelin sanat avasivat Hagarille toivon pääsystä entiseen asemaansa. Ehkä juuri se antoi rohkeuden palata takaisin?

Mainittakoon, että tässä vaiheessa Abraham oli vielä Abram ja Saara Sarai. Tulevaisuuden lupauksien yhteydessä he saivat uudet nimet (1. Moos. 17:5, 15-16). Joka kerta nimensä kuullessaan he siis saivat muistutuksen Jumalan lupauksesta.

Gideonia enkeli kehaisi: ”**Sinä urhea soturi**” (Tuom. 6:12). Urhea? Ensimmäistäkään tehtävänsä, Baalin alttarin hävittämistä, Gideon ”ei uskaltanut” tehdä päivällä, vaan teki sen yöllä (Tuom. 8:27). Hän tarvitsi vahvistusta vahvistuksen päälle: ”Anna minulle jokin merkki” (Tuom. 6:17). ”Osoita minulle, että todella teet minusta Israelin pelastajan” (Tuom. 7:36). ”Jos huomisamuna villassa on kastetta, mutta maan pinta on kuiva, minä tiedän...” ”Anna minun tehdä villoilla vielä toinen koe” (Tuom. 6:36-39). Merkeistä huolimatta ”urhealle soturille” piti vielä sanoa: ”Jos sinua pelottaa... mene... kuuntele... Siitä saat rohkeutta...” (Tuom. 7:11).

Oliko Gideon realistisempi kuin enkeli sanoessaan itsestään: ”Minähän olen Manassen heimon vähäpätöisintä sukua ja olen perheemme nuorin” (Tuom. 6:15)? Totta. Mutta enkeli jatkoi: ”Käytä *sitä* voimaa, joka si-

”joulu-evankeliumissa”?

nussa on” (Tuom. 6:14). ”Kun minä olen sinun kanssasi, sinä kukistat midianilaiset” (Tuom. 6:16).

Gideon pyysi – ja sai – yksityiskohtaisia ohjeita Jumalalta jopa armeijan rekrytointikysymyksissä. ”Minä sanon sinulle, keitä sinun on otettava mukaasi ja keitä et saa ottaa” (Tuom. 7:7). Gideonin urheutta oli rohkeus myöntää täydellinen riippuvaisuutensa Jumalasta. Hänen joukkojensa sotahuudoksi kiteytyikin: ”Herran ja Gideonin puolesta!” ”Herran ja Gideonin miekka!” (Tuom. 7:18, 20).

Samuelia Herra puhutteli pelkällä nimellä, koska hän oli vielä pieni poikanen. Eeli kuitenkin opetti vastaamaan kohteliaasti: ”Puhu, Herra, palvelijasi kuulee!” Samuelilta unohtui ”Herra”, hän sanoi vain: ”Puhu, palvelijasi kuulee!” (1. Sam. 3:10). Se on niin kuin amerikkalainen sotilas päällystä puhutelllessan unohtaisi sanoa ”sir”. Mutta Herra ei juuttunut muodollisuuksiin. Tärkeintä oli asenne, halu kuulla.

Läheisissä suhteissa monet puhuttelevat toisiaan lempinimillä, jotka viestivät erityistä, kahdenvälistä tunnesidettä. Jumalakin tekee niin. **Salomon** synnyttyä ”Herra rakasti poikaa” niin paljon, että lähetti profeetta Natanin antamaan tälle hellittelynimen **Jedidja** – Herran suosikki (2. Sam. 12:25).

Nimi näyttää olleen tärkeä pakanakulttuureissakin. Babyloniassa Daniel tovereineen sai uudet nimet. Ehkä se oli käytännöllistä, kun oltiin eri maassa, eri kielen ja kulttuurin piirissä. Mutta miksi farao muutti Jerusalemissa vaikuttavan Eljakimin **Jojakimiksi** (2 Kun 23:34), ja Nebukadnessar Mattanjan **Sidkiaksi** (2 Kun. 24:17)? Oliko kyse vallankäytöstä, tarkoituksista hävittää alistetun kansan identiteetti, sulauttaa se valtakulttuuriin?

Natsien keskitysleireillä vankeihin tatuoitii numerot. Nimeltä puhuttelu muistutti kenties liikaa vankien ihmisyydestä ja olisi vaikeuttanut heidän julmaa kohteluaan? Harva vapaudessaan kestää olla pelkkä numero, anonyymi pyörä yhteiskunnan rattaissa, heilua hetken, antaa kaikkensa ja sitten kadota unohduksiin.

Absalom ei kestänyt ajatusta lähteä jälkeä jättämättä. Hän pystytti itselleen muistomerkin, jolle antoi oman nimensä. ”Minulla ei ole poikaa, joka säilyttäisi nimeni muiston” (2 Sam. 18:18).

Palatkaamme evankeliumiin. Huomasitko, miten enkeli puhutteli Joosefia, joka oli juuri altistettu kaik-

kein nöyryyttävimmälle pettymykselle, mitä mies voi kokea: oma morsian raskaana toiselle? Muista-kaamme, että se oli hänelle ainoa koettavissa oleva todellisuus silläkin hetkellä, kun enkeli tervehti häntä:

”Joosef, Daavidin poika!”

Puhuttelun on täytyntä olla järjestyttävä kokemus toiveittensa raunioilla mu-rehtivalle miehelle. Suku-luettelon mukaan Joosef oli Jaakobin poika. Daavidin poika assosioitui kuningas-kalliseen statukseen – hän oli tavallinen käsityöläinen, rakennusmies.

Erehtyikö enkeli? Ei. Sillä se Daavidin Poika, jolle hän sai kunnian antaa nimen Jeesus, ”on tehnyt meidät kuningassuvuksi” (Ilm. 1:6).

Sinä yönä, jona Joosef oli jo päättänyt jättää Marian, hän sai etuottoa tulevasta kuninkaallisesta minästänsä. Sen jälkeen hän oli kuin toinen mies.

Tämä olisi vain kaunis kertomus, ellei olisi kirjoitettu: ”Olet ostanut Jumalalle ihmisiä *kaikista* heimoista, *kaikista* kielistä, kansoista ja maista. Olet tehnyt heistä kuningassuvun” (Ilm. 5:9,10).

Jos olemme jotain kansaa ja puhumme jotain kieltä, tämä koskee meitäkin! Se on evankeliumia. – SM

KUVA: SINIRKA MARKKINIKKO

Sisyfoksen työksi sanotaan toivotonta, turhaa yritystä.

Olemattomien jumalien armoilla

Yläsalin 2013/3 artikkeli ”Menolippu Marsiin – Akilleen kantapään kautta” listasi muinaisia myyttihahmoja Akilleesta Phsykeen. Jatko-osa Saturnuksesta Zeukseen osoittaa, miten eurooppalaisen kulttuurin monijumalainen menneisyys elää monessa aikamme ilmiössä. Joulussakin.

Saturnus oli roomalaisten maanviljelyksen jumala. Hänen muistokseen alettiin myöhemmin viettää joulukuussa Saturnalia-juhlaa, jolle oli tunnusomaista se, että isännät palvelivat orjiaan, mutta juhlaan liittyivät myös juomingit, meluisa juhlinta ja rahapelit. Saturnalia alkoi yksipäiväisenä, mutta piteni lopulta seitsepäiväiseksi riehaksi ja rällästysjuhlaiksi. Pimeyden henkiä yritettiin karkoittaa kynttilöin ja lampuin.

Kun kristinuskosta tuli Roomassa val-

Lintutieteilijä tuskin ajattelee Saturnuksen poikaa vihertikan latinalaista nimeä (Picus viridis) opetellessaan.

KUVA: SINIRKA MARKKINIKKO

tionuskonto, entiset pakanalliset juhlat (saturnalia ja auringon juhla) sulautuivat yhteen ”kristilliseksi” jouluksi.

Saturnus-jumalasta on saanut nimensä myös aurinkokuntamme toiseksi suurin planeetta. Saturnuksen poika Picus oli maan- ja metsänviljelyksen jumala. Noitamainen jumalatar Kirke muutti Picuksen palokärjeksi (aik. lat. *Picus martius*, nyk. *Dryocopus martius*). Vihertikan tieteellisessä nimessä Saturnuksen poika elää vielä tänäänkin: *Picus viridis*.

Selene oli kreikkalaisten kuunjumalatar, jota roomalaisilla vastasi Luna. Selenen mukaan nimettiin alkuaine seleeni, hiivenaine, jota Suomen ja Ruotsin maaperässä on vain niukasti.

Sisyfos oli pahamaineinen Korintin kuningas, joka joutui rangaistukseksi manalaan. Siellä hän joutui jatkuvasti vierittämään vuoren huippua kohti raskasta kiveä, joka kuitenkin vähän väliä luiskahti hänen käsistään ja vieri takaisin vuoren juurelle.

Sol on aurinko latinaksi, kuten myös esim. ruotsiksi. Viikon ensimmäinen päivä (*dies solis*) oli pyhitetty auringonjumalalle. Sol-jumalaa vastasi Kreikassa Helios.

Sunnuntai on roomalaisessa ja juutalaisessa kalenterissa viikon ensimmäinen päivä. Egyptiläisen ajanlaskun mukaan se oli perinteisesti nimetty auringon päiväksi.

Skandinaavisessa tarustossa auringonjumala oli Sunnu, ja muinaisruotsissa päivän nimi oli *sunnudaghr*, mistä tulee suomen kielen sana sunnuntai. Nykyislanniksi sunnuntai on *sunnudagr*. Englannin *Sunday*, saksan *Sonntag* ja flaamin *Zondag* on nekin johdettu auringosta.

Mitran palvojana tunnettu Rooman keisari **Konstantinus Suuri** otti kyllä vastaan kristinuskon, mutta ei koskaan kieltänyt pakanajumalia. Vuonna 321 j.Kr. Konstantinus määräsi ediktissään, että raamatullinen sapatti oli lakkautettava ja että uudeksi pyhäpäiväksi koko keisarikunnassa tuli ottaa sunnuntai, voittamattoman auringon päivä (lat. *Dies Solis Invicti*). Laodikean kirkolliskokouksessa v. 364 katolinen kirkko siirsi kaikki juhallisuudet sapatilta sunnuntaille. Myöhemmin sapatinpitäjiä alettiin vainota ja jopa poltettiin roviolla.

Terminus oli nimeltään rajoja vartioiva jumala. Termit ovat sanoja, joiden merkitys on tarkoin rajattu. Terminaalissa olemme matkan alku- tai päätösrajalla. Terminaali- eli saattohoitoa voi saada kuoleman rajaa lähestyvä ihminen.

Thor oli muinaisskandinaavien ukosen- ja sodanjumala, Odenin poika. Monen äärikansallisen ruotsalaisnuorukaisen kaulassa riippuu amulettina Thorin vasara. Ja kaikkihan me vietämme viikottain Thorin päivää, joka on torstai (*torsdag*).

Titaanit olivat Uranuksen ja Gaian (taivaan ja maan) lapsia. Titaanit kävivät sotia Olympian jumalia vastaan. Titaani (Ti) on harvinainen metallinen alkuaine, jota keveytensä, kestävyytensä ja ihmiselimestöön soveltuvuutensa vuoksi käytetään mm. tekoelinten materiaalina. Monet rannekellotkin ovat nykyään titaania.

Thanatos, Yön (Nyks) poika ja Unen (Hypnos) kaksoisveli, oli kreikkalaisessa tarustossa kuoleman henkilöitymä, jonka roomalainen vastine oli Mors. Thanatoksella oli kuolemassa keskeinen asema. Vainajien sielujen uskottiin nimittäin voivan irtautua ruumiista ja siirtyä tuonpuoleiseen vain Thanatoksen avulla. Psykologiassa *thanatos* merkitsee kuoleman viettiä. Eutanasia (*eu* = hyvä, *thanatos* = kuolema) eli armomurha tai avustettu itsemurha on herättänyt runsaasti keskustelua eri maissa viime vuosina.

Trivia (joka merkitsee kolmea tietä) oli roomalaisessa tarustossa tienristeyksien jumalatar, jonka tehtävänä oli varjella tiellä liikkuja pahalta. Kolmen tien risteyksestä muodostui usein tori, yleinen arkinen tapaamispaikka. Sana

KUVA: SINIKKA MÄKIVIERIKKO

Intia, Israel, Iso-Britannia, Kiina, Pakistan, Pohjois-Korea, Ranska, Venäjä ja Yhdysvallat pitävät hallussaan maailman ydinasearsenaalia, joka supistettunakin riittää tuhoamaan sivilisaatiomme muutamana kertaan. Jumalan asearsenaalin tulivoima ulottuu avaruuteen asti (2. Piet. 3:10-12).

triviaalinen tuli aikanaan merkitsemään arkisen tavallista, ikävyyttävän tavanomaista.

Troija oli Vähässä-Aasiassa sijainnut kaupunki, jonka kreikkalaiset tuhosivat kymmenvuotisen piirityksen jälkeen.

Tyr, muinaisskandinaavien sodanjumala, Odenin poika, on puolestaan antanut nimensä tiistaille (*tisdag*, tansk. *thirsdag*).

KUVA: OSA AKSELI GALLERIKALEN MAALAUksesta

Kalevalan ”Sammon taonta” onnistui vasta sitten, kun tuulet saatiin tulen lietsojiksi. Orjien raadanta ja sepän omat yritykset eivät siihen riittäneet.

Moni etsii jumalaa itsestään – ja maksaa siitä toisille. Siinä missä yhdestä **Mindfulness**-viikonlopusta joutuu pulittamaan 290 €, Jumala tarjoaa 52 ”tietoisuustaidon” kurssia vuodessa ilmaiseksi. Mielen ahjoakaan ei tarvitse itse lietsoa, sillä tuulivoima (Joh. 3:8; Apt. 1:8) sisältyy ”Tule sellaisena kuin olet” -sapatipaketin hintaan, joka sekin on jo maksettu.

Vuonna 1900 Suomen väestöstä 0,0 % oli uskontokuntiin kuulumattomia. Vuonna 2012 heihin lukeutui 21 % kansalaisista. ”Kun Ihmisen Poika tulee, löytäneekö hän uskoa maan päältä?”

Uranus oli kreikkalainen jumala, Kronoksen isä ja Zeuksen isoisa. Uranus-planeetta kuuluu aurinkokuntamme suurimpiin ja kaukaisimpiin. Kreikan *ouranos* merkitsee taivasta. Radioaktiivisen, metallisen alkuaineen uraanin (U) isotooppeja käytetään sekä ydinpommeissa että ydinreaktoreissa. Uraania on Suomenkin maaperässä.

Venus oli roomalainen rakkauden ja kauneuden jumalatar. Aurinkokuntamme muiden planeettojen tavoin se on saanut nimensä Kreikan ja Rooman jumalain tarustojen mukaan. Veneeriset sairaudet puolestaan ovat ”rakkauden jumalattaren” aiheuttamia sukupuolitauteja.

Venus on taivaankappaleista toinen, jonka Raamattu yhdistää Jeesukseen. Ilmestyskirjassa (22:16) Jeesus sanoo: ”Minä olen Daavidin juurivesa ja hänen sukuaan, se kirkas aamutähti.” Pietari kirjoittaa: ”... kunnes -- kointähti syttyy teidän sydämissänne” (2 Piet. 1:19). Aamutähdellä eli kointähdellä tarkoitetaan Venusta.

Vulcanus – jota roomalaisilla vastasi Hefaistos – oli Kreikan mytologiassa tulen ja seppien jumala, Jupiterin ja Junon

poika. Vulcanuksen uskottiin olleen johtamassa Etna-tulivuoren uumenissa seppien työtä niiden takoessa Zeukselle salamia ja Akilleelle aseita. Vulcanuksesta ovat saaneet nimensä monet tulivuoriin ja tuliperäisyyteen liittyvät termit.

Zeus, viimeisenä mutta ei suinkaan vähimpänä, oli kreikkalaisten pääjumala, Kronoksen ja Rhean poika. Ylijumalana Zeus oli myös maan, tuulen, pilvien, sateen ja ukkosen jumala. Zeuksen kunniaksi Olympiassa järjestettiin joka neljäs vuosi Olympian kisat.

Roomassa Zeusta vastasi Jupiter. Tälle oli pyhitetty kotka, tammi sekä Jupiter-planeetta, oman aurinkokuntamme suurin kiertotähti. Raamattu mainitsee Zeuksen kahdesti. Kun Lystran asukkaat näkivät Paavalin parantavan ramman miehen, kaupungin asukkaat arvelivat Paavalin olevan Hermes ja Barnabaan Zeus. Zeuksen pappi toi uhriksi sonneja ja seppeleitä (Apt. 14:8-13). Laiva, jolla Paavalia vietiin Roomaan, oli nimeltään ”Zeuksen pojat” (Apt. 28:11).

Ukko, Pekko, Tapio, Hippa ja muut suomalaisen muinaisuskon jumalat eivät esittelyyn mahtuneet. – Ari Laitinen

KUVA: SINIKKA MÄKVIKKO

Suomessa on äskettäin rekisteröity karhunkalvojen uskontokunta, jolla on omat rituaalinsa ja juhlapyhänsä. Kannattajia lienee noin parikymmentä. Menikö luodun palvomiseksi Luojan sijasta?

MITÄ VOIMME OPPIA PAKANOILTA?

Selittämätön parantuminen miellettiin pakanakulttuurissakin yliluonnollisen ilmentymäksi: ”Jumalat ovat ihmishahmossa tulleet alas meidän luoksemme!” (Apt. 14:10-13). Jumaluuden läsnäolon tunto herätti Lystran asukkaissa välittömän tarpeen tehdä jotain konkreettista – uhrata. Parasta mitä uhriksi voitiin antaa, oli härkä. Sepeleet puolestaan olivat kunnianosoitus keisareille, voitoille sotapäälliköille ja urheilukilpailujen voittajille.

On vaikea kuvitella, mitä oli *oikeasti* elää näiden olemattomien jumalien armoilla. Efesolaisetkin – Suuresta Artemiksesta huolimatta – olivat Paavalin mukaan olleet ”vailla Jumalaa” aina siihen asti, kunnes he oppivat tuntemaan Kristuksen (Ef. 2:12). Uskomme elävään Jumalaan, mutta tuommeko hänelle parastamme? Juhlimmeko Vapahtajaa voittajana? Osoitammeko kiitollisuutta? Vai tuleeko haltiotuneisuus, jolla pakanat olemattomia jumaliaan palvelivat, meille tuomioksi – onhan meillä Jeesuksessa enemmän kuin Zeus tai Hermes?

– SM

Hänen näkymättömät ominaisuutensa, hänen ikuinen voimansa ja jumaluutensa, ovat maailman luomisesta asti olleet nähtävissä ja havaittavissa hänen teoissaan. Sen vuoksi he eivät voi puolustautua.
– Room. 1:20

Vaikka he ovat tunteneet Jumalan, he eivät ole kunnioittaneet ja kiittäneet häntä Jumalana, vaan heidän ajatusensa ovat käyneet turhanpäiväisiksi ja heidän ymmärtämätön sydämensä on pimentynyt.
– Room. 1:21

Halveksitko sinä Jumalan suurta hyvyttä, kärsivällisyyttä ja pitkämielisyyttä Etkö ymmärrä, että Jumalan hyvyys johtaa sinut kääntymykseen?
– Room. 2:4

KUVA: S. MÄKVIKKO

Onko tässä ongelma? Ruotsissa perinteinen jouluherkkumme on saanut musertavaa julkisuutta: se nähdään natsisymbolina!

Painetusta poimittua

”Nyky Suomessa pesivä ’ongelma’ joutaisi käyttökieltoon tai vähintään kielenhuoltoon. Kaikkea ruutiinista poikkeavaa kutsutaan oitis ongelmaksi. Kansa saa mielikuvan, että hyvään elämään ei saa kuulua pulmatilanteita. -- **Arja Kinnula** suosittelee -- täsmällisempää terminkäyttöä:

– On ratkaistavia asioita. Jos asioita ei ratkaista, niin vasta silloin niistä tulee ongelmia.”

– *Nykyaika* 45, 1997

KUVA: S. MÄKIVIERIKKO

Lahjan Aika

Arvo Arasola (1907-1955) oli merkittävä hengellinen vaikuttaja, johon hyvin sopi nykyisin kirkossamme harvinainen määre *herätysaarnaaja*. Herättäjänä hänet muistetaan erityisesti Tampereen kaudestaan (1946-1952). Ilomäentien kirkko on aineellinen muistomerkki noista päivistä vanhan käytyä liian pieneksi hänen kuulijakunnalleen. Puhujatehtävänsä ohella hän oli myös tuottelias hengellinen kirjoittaja.

Pyhän Hengen toiminta oli yksi keskeisimpiä aiheita hänen puheissaan ja kirjoituksissaan. Hänen kirjansa *Pyhän Hengen lahja* ilmestyi ensi kerran 1955. Kirjasaan yksi pääajatuksia on: Uudessytynyt ihminen on saanut lahjana Pyhän Hengen. Tärkeintä hänelle ei ole pyytää Pyhää Henkeä, vaan tulla tietoiseksi ja pysyä jatkuvasti tietoisena Hengen hallinnasta, jotta hän voi olla kuuliainen Hengen äänelle ja suostua Hengen muuttavaan työhön hänessä.

Aihe oli hänelle niin tärkeä, että hän halusi siitä myös laulaa omin sanoin. Tästä muistona on kaksi laulua *Seurakunta laulaa* -kirjassa, ”Hengen kyyhky, tulos syömeeni asumaan” (192) ja ”Henkesi täyteys” (193). Edellinen ilmestyi **Vilho**

Makkosen toimittamana kuorolaulumoniekena 1970-luvulla. Jälkimmäinen oli mukana jo *Adventtilauluja*-kirjassamme. Kaipaus Pyhän Hengen hallintaan, hengenedelmän kypsymiseen, on näiden laulujen olennainen sisältö. Suosittelen laulujen ohella luettavaksi Arvo Arasolan kirjaa *Pyhän Hengen lahja*.

KUVA: S. MÄKIVIERIKKO

Sävelet kumpaankin lauluun on valittu gospel-historian kaikkein tuotteliampien säveltäjien tuotannosta: William Howard Doane (”Henkesi täyteys”) ja Robert Harknes (”Hengen kyyhky, tulos syömeeni asumaan”).

Tärkeintä hänelle ei ole
pyytää Pyhää Henkeä,
vaan tulla tietoiseksi
ja pysyä jatkuvasti tietoisena
Hengen hallinnasta,
jotta hän voi olla kuuliainen
Hengen äänelle
ja suostua
Hengen muuttavaan
työhön hänessä.

William Howard Doane (1832-1915)
on tunnettu erityisesti **Fanny Crosby**
(1820-1915) runoihin tekemistään sävel-
mistä.

Robert Harkness (1880-1961) oli
australialainen pianisti, joka tuli uskoon
noin 20-vuotiaana maailmaa kiertäneen
herätysaarnaaja **R.A. Torrey** (1856-
1928) kokouksissa aivan 1900-luvun
alussa. Hän liittyi muusikkona välittö-
mästi Torreyn evankelioimistiimiin.

Seurakunta laulaa -kirjan takasivuilla
olevien henkilötietojen mukaan hä-
nen kerrotaan tehneen noin 3000 laulua.
Tämä tieto on siirtynyt kirjaamme *Hen-
gellisiä lauluja* -kirjasta. Toisten tietojen
mukaan niitä olisi noin 2000. Häntä on
sanottu maailman ensimmäiseksi gospel-
pianistiksi. Hän piti tärkeänä, että yhteis-
laulua tuetaan pianolla.

”Hengen kyyhky, tullos syömeeni
asumaan” -laulun sanoittajaa ja säveltä-
jää yhdistää – evankelioimisinnon lisäksi
– heidän traaginen loppunsa.

Arvo Arasola kuoli auto-onnettomuu-
dessa Helsingissä 1955, Robert Harkness
Lontoossa kuusi vuotta myöhemmin –
häinkin auto-onnettomuudessa.

– Joel Niinenen

Aika antaa, saada, löytää ajatton lahja

Kun sielusi konttiin
ei paljon mahdu,
kun et jaksakaan kantaa,
mutta kuitenkin kaipaat
evästä matkalle,
on kirja, on kaksikin,
joita kantamaan
ja lukemaan et väsy:

Sovitus Kristuksessa Pyhän Hengen lahja

PÅ SVENSKA

Arvo W Arasola:
Försoning i Kristus

Arvo W Arasola:
Den Helige Andens Gåva

Förlaget NOVUM
Högomsv. 10 A
183 50 Täby
Tel. 08-756 80 48

Punainen

lanka

Sukulaispojalle
perhejuhlassa
pidetty puhe

Hyvä juhlaväki! Tällaisena hetkenä haluaisi pysäyttää ajankulun ja tallettaa muistojen albumiin kaiken ympärillä olevan.

Emil, sinun juhlasasi on tänään.

Tunnen sinua varsin vähän. Olet niin kuin talo, jossa on luukut ikkunoissa. Talossa tapahtuu. Valoa. Musiikkia. Iloista puhetta. Ohikuilkija haluaisi kurkistaa sisälle, mutta ei ole soveliaasta mennä kutsumatta. Meillä on kuitenkin jotakin yhteistä...

Kun olin lapsi, isosiskoni syli oli avoinna minulle. Lapsen käsi ojensi lusikalla ”pullamössöä” pikkusiskon suuhun. Sen aikainen Piltti-ruoka tehtiin kahviin. Maitoa, sokeria ja äidin leipomaa pullaa – ja pehmeä herkku oli sopivaa, vaikkei hampaita vielä liiemmin ollutkaan. Tämä isosiskoni on sinun isoäitisi Aino.

Kun Ainin ja minun äiti oli 15-vuotias, kuten Sinä nyt, oli vuosi 1920. Silloin, eräänä yönä juuri joulun alla, Nestor-isä sai aivoinfarktin, johon saman päivän iltana menehtyi. Äitini vanhimpana lapsena (nuorempia oli yksi veli ja kolme siskoa) lähti kiireesti juoksemaan Sunilan taloon, jossa oli lähin – ja luultavasti kylän ainoa – puhelin. Sieltä soitettiin hätäisesti lääkärille, joka tuli Raumalta kotikäynnille. (Sitä en tiedä, miten kauan lääkärin tulo kesti ja sattoiko hän tehdä mitään potilaan auttamiseksi.)

Niin äitini lapsuus loppui äkisti. Maanviljelystä toimeentulonsa saava perhe oli nyt ilman isää. Nuorin lapsista oli vasta muutaman vuoden ikäinen. Mutta ”ahkeruus kovan onnen voittaa”. Elämä jatkui. Vaikeista oloista huolimatta jaksettiin pi-

tää huolta toisista. Ravinto oli hyvää nykymittapuulla arvioiden.

Kun Aino (isoäitisi), oli alle kolmevuotias, syttyi sota. Taas oli elämä huolten täyttämää. Parisen vuotta myöhemmin Aino sai minusta pikkusiskon. Hän ”paimensi” minua, kun vanhemmat olivat omissa askareissaan.

Vuosikymmenten läpi kulki huolenpidon ja hoivan punainen lanka, josta kaikki olemme päässeet osallisiksi.

Sinä, Emil, olet syntynyt hyvään perheeseen. Meitä kaikkia velvoittaa tietommeiden sukupolvien vaiheista. Omalla elämällämme haluamme kunnioittaa sitä arvomaailmaa, joka on tuonut meidät tähän päivään.

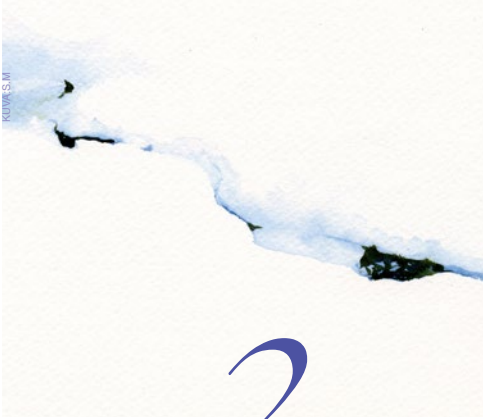
Tänään on Sinun juhlapäiväsi. Et ole enää lapsi, mutta et aikuinenkaan. Eräs kansalliskirjailijamme puhuu aamuruskon kansasta. Kodissasi ovat kaikki päivän tunnit läsnä: varhainen aamu, aamupäivä, keskipäivä, sen ohittaneita ja vielä iltaruskon väki, joka on nähnyt teidät kaikki nuoremmat syntymästä lähtien. Elämän jatkumo on voimakkaasti läsnä. On vähän niin kuin viestijuoksussa, jossa viestikapula ojennetaan seuraavalle.

Päivänsankarille tunnustusti tuodaan lahja, joka valitaan huolella ja josta toivotaan iloa saajalle.

Kirjojen Kirjassa, Raamatussa, on tällainen viisaus: ”Kultaomenoita hopeamaljassa ovat sanat sanotut aikanasana.”

Sinulle, Emil, muistutan: Olet ainutlaatuinen, on olemassa vain yksi sinunlaisesi Emil. Tärkeyttäsi ei voi ilmaista millään konkreettisella mittapuulla. Tietoisuus omasta arvokkuudestasi oikeuttaa Sinut olemaan aina oma itsesi ja kohtaamaan muut ihmiset pää pystyssä, toisia kunnioittaen. Toivomme, että saisit elämässäsi parhaalla mahdollisella tavalla toteuttaa niitä kykyjä ja taipumuksia, joita olet jo syntymälahjana saanut.

– Soile Salminen

2014

Onnellista,
Iloisten Yllätysten &
Rikkaiden Siunausten
Uutta Vuotta!

Kuninkaan kutsu

Muistojen virtaan jo soljuivat päivät.
Taaksesi toiveesi entiset jäivät.
Laulusi laulettu lentoon nyt päästä,
kauneimmat kalleina muistoina säästä.

Parhainkaan aika ei palata saata.
Murheista menneen suo mielesi laata.
”Tänään” on nimenä päiväsi uuden,
varjojen, valojen vaihtelevuuden.

Vain tähän päivään voit aarteesi antaa.
Huomisen huolet saa huomina kanta.
Eilisen erheitä ethän vain pelkää,
Vuotesi Uuden kun seilaillet selkää!

Vaikka ei uutta lie auringon alla,
uudeksi kultaa se katselemalla!
Elä kuin ensimmäisintä kertaa!
Aikasi, arvosi vailla on vertaa.

Kutsuahan kuningas heikointa lastaan:
Parhaasi anna – se vain ainoastaan.
Niin kuin on päiväsi, niin olkoon voima.
Armolla vaienna tuntosi soima.

Parhainkaan aika ei palata saata.
Murheista menneen suo mielesi laata.
”Tänään” on nimenä päiväsi uuden,
kunnes on kutsuva koi ikuisuuden.

– *Sinikka Mäkivierikko*

Uneksitko
nukkuvasi
- vai...

heräsitkö k---ntuoksuun?

KUVA: SINIKKA MARKVIERIKKO

Uni on kinkkinen juttu. Se tuppaa tulemaan silloin, kun ei pitäisi – pitkillä matkoilla auton ratissa, joskus kirkossa saarnaa kuunnellessa. Mutta harvinaista ei ole sekään, että uni antaa odotuttaa itseään pitkälle yöhön.

Onko pakko nukkua?

Unta tarvitsevat ennen kaikkea aivot. Luoja on viisautessaan suunnitellut meihin unta ja valvetta tasapainoittavan toiminnon. Valvoessani aivoihini kertyy adensiini-nimistä välittäjäainetta, jolloin minua alkaa väsyttää. Hereillä ollessani unta säätelevät hermosolut ovat aktiivisia ja kuluttavat sitä enemmän energiaa, mitä pitempään valvon. Tunnen itseni väsyneeksi, alan torkahdella, ja lopulta uni valtaa minut.

Pienetkin torkut voivat virkistää, mutta aivojen normaalin toiminnan palautuminen edellyttää syvää unta. Vasta silloin elimistö voi elpyä valvomisen rasituksista. Syvän unen nukkuminen on kuin kävisi huoltoasemalla tankkaamassa. Muistin muistiteoton toiminta vaatii syvää unta, jossa päivän aikana opittu painuu mieleen ja tarpeettomaksi havaittu unohtuu.

Paras päänalunen on rauhallinen mieli. Poikkeuksellisissa elämäntilanteissa moni joutuu turvautumaan nukahtamis-pillereihin. Ne vaivuttavat kevyehköön REM-uneen (Rapid Eye Movement), jossa opitun tallentaminen häiriintyy. Pitkään jatkunut käyttö voi siis huonontaa muistia.

Adensiiniin yhteys uni-valverytmin säätelyyn on tiedetty jo puolen vuosisa-

dan ajan. Vielä kauemmin on tunnettu kahvi, suosituin virkistävä juoma. Kahvin käytön suomalaiset oppivat ruotsalaisilta 1700-luvulla. Sittemmin suomalaiset ovat kivunneet kahvinjuonin maailmantilastojen kärkeen ja jättäneet ruotsalaiset oppimestarinsa toiseksi.

K-kemiaa

Kahvilla on tunnettuja terveyshaittoja. Se voi aiheuttaa esimerkiksi sydämentykytystä, närästystä ja unettomuutta. Kahvi nostaa myös elimistön tulehdustasoja ja lisää siten riskiä sairastua sydän- ja verisuonitauteihin.

Viime vuosien tutkimus on kuitenkin antanut viitteitä siitä, että kahvilla on myös terveyttä suojaavia ja edistäviä vaikutuksia. Kahvin kofeiinin on todettu estävän adensiinireseptoreiden toimintaa ja nostavan siten vireystilaa. Sen on havaittu myös ehkäisevän sydämen vajaatoimintaa, parantavan lähimuistia ja vähentävän riskiä sairastua dementiaan, Parkinsonin tautiin, eturauhassyöpään jne. Kahvia käyttävät sairastuvat muita harvemmin kakkostyyppin diabetekseen. Yhteisten kahvihetkien merkitystä sosiaalisten suhteiden ylläpitäjänä on vaikeampi mitata.

Kupillinen kahvia voi ehkäistä nukahtamisen auton rattiin. Ikäihmisellä vireystilan kohoaminen voi vähentää kaatumisen riskiä ja siten suojata vaikkapa reisiluun tai ranteen murtumalta.

Kahvi ei ole mikään kaikille sopiva terveysjuoma, koska siitä on sekä hyötyä että haittaa. Kahvittelu on yhtä henkilökohtainen asia kuin unikin. Meissä on iltaunisia, aamu-unisia, yökyöpeleitä, päiväunista nauttavia, kahvista ja sen tuoksusta uneksijoita ja sen hajua inhoavia. Kaikki tulemme toimeen keskenämme, kunhan vain muistamme kilpailla toinen toistemme kunnioittamisessa.

K---i ja ympäristö

Oman lukunsa muodostavat kahvinviljelyn ympäristöhaitat. Latinalaisessa Ame-

rikassa kahviviljelmien tieltä on hävitetty metsiä hälyttävän paljon. Rikkaruohojen torjunta raivatuilta alueilta aiheuttaa laajamittaista maaperän eroosiota. Myös lannoitteilla ja kemikaaleilla on ympäristövaikutuksensa. Vain luomuviljelmät erottuvat edukseen.

Entä kirkkok----t?

Kirkkokahvit-sanan googlaaminen tuotti 59 200 osumaa. *Seurakuntalainen*-lehti on haastatellut Suomen evankeelisuterilaisen kirkon jumalanpalvelushankkeen koordinaattoria **Teija Tuukkasta**:

– Näppituntuma on, että missä kirkkokahvit ovat osa säännöllistä seurakuntaelämää, siellä seurakuntalaisten kokemus jumalanpalveluksesta on positiivinen ja yhteisöllisyys suurempaa.

Yhdistävänä tekijänä kirkkokahveilla ei ole kofeiini, vaan yhdessäolon ilo, olipa kupissa sitten kahvia, kaakaota tai vaikkapa yrttiteetä.

Kuinkahan on – onko meitä montakin, jotka kaipaisivat jumalanpalveluksen päätyttyä virkistyshetkeä hieman alkukirkon *agape*-aterian hengessä?
– Ari Laitinen

KUVA: SINKKA MÄKIVIERIKKO

KUOLEMA KUPISSA? *Kalevala*-epoksen kokkolintu ihmettelee, miksi Väinämöinen on jättänyt yhden koivun kaskessa kaatamatta. ”Lintujen lepeämiksi, kokon ilman istuimiksi”, ”kukuntapuuksi”, Väinämöinen selittää. Nyt ”kahvikasket” tuhoavat muuttolintujen talvehtimisalueita. Aikoinaan ympäristömyrkkujen vuoksi uhannut *Äänetön kevät* (**Rachel Carsonin** kirja v:lta 1962) on toistumassa kahvin vuoksi.

Neljän suuren kopla (Nestlé, Smucker’s, Kraft Foods, Massimo Zanetti) ostaa vuosittain noin **2 miljoonaa tonnia** kahvia. Siitä alle 8 % on mitenkään sertifioitua (kontrolloitavat tuotanto- ja laatuksiteerit täyttävää). Ekologisista laatuksiteeruksista **Bird-Friendly** (lintuystävällinen) on tiukin. Luonnonmukaisuuden lisäksi viljelyn on tapahduttava puuston katveessa, jotta lintujen elinympäristö säilyisi niin alkupe- räismetsän tapaisena kuin mahdollista. (*BirdWatching*, June 2013, s. 32-33, 45).

TERVETÄ & JÄRKEÄ. Elämäntavoista sanotaan: se on ”teidän järjellinen” (ei tunne-) ”jumalanpalveluksenne” (Room. 6:12,13; 12:1). Ravitsemus- ja nautintoaineiden kohdalla rajoitusten mielekkyys ei aina avaudu yksilön näkökulmasta, mutta seurausten koko ketju voi osoittaa yksityisasian yhteisöäkin koskevaksi. **Järkeil-lään siis:** Yhden lattekupillisen tuottamiseen kuluu 200 litraa vettä. Onko ”maku-asia” sitoa 20 ämpärillistä puhdasta vettä kahvikupposeen, jos koko maailmaa uhkaa juomavesipula? (Lähteet: www.voice.fi; Ulkoasiainministeriö: Global Finland: Vesi ja sanitaatio). Kahvin (kuten lääkkeiden ja huumeiden) aineenvaihduntatuotokset ajautuvat jätevesiin. Vesimolekyyleistä on yhdentekevää, liittyykö käyttöön nautinto vai pahoinvointi, viihde- vai ongelmakäyttö – kuormitus on sama. ”Jätevesi on lahjomaton mittari”, sanoo Aalto-yliopiston vesihuoltotekniikan professori **Riku Vanhala** (Lähde: YLE 18.12.2013). Järkevää on minimoida kuormitus – tuntui miltä tuntui. – SM

KUVA: S. MÄKIVIERIKKO

RIIPPUVUUS & VIEROITUS. Asteikolla 1 – 6, jossa nikotiini saa arvon 6, heroini 5, alkoholi 3, kahvin riippuvuutta aiheuttava taso on 2. Vieroitusoireiden vaikeus nikotiinilla on 4, heroinilla 5, alkoholilla 6, kahvilla 2. Miten nopeasti riippuvuus muodostuu ja miten kauan vieroitus kestää, vaihtelee aineittain. Tottuminen käy yleensä nopeammin kuin irti pääsy. Helpointa on olla lainkaan aloittamatta. (Lähde: Päähteiden riippuvuus -vertailu, Neuvoa-antavat/THL) – SM

**Sotaveteraani,
Henning Karströmin
kollega
nobelisti A.J. Virtasen
Biokemiallisessa
tutkimuslaitoksessa,
lähetystyöntekijä,
talousjohtaja
Leo Harju (94 v)
on siirtynyt numeroin
laskettavasta ajasta
äärettömyyteen 3.11.2013.**

KUVA: NYKYAIKA

Karjalan Kannaksen kasvoihin lyömä ”leima” ei pystynyt hyytämään hymyä eikä murskaamaan suomalaista sisua. ”Missä vain oli vaikeuksia, sinne minut lähetettiin,” veteraani kertoo työstään Afrikassa.

Miten nähdä valoa sielläkin, missä sitä ei ole

Face off

”Kallonmurtuma, ylä- ja alaleuan avomurtumat, oikean poskiluun murtuma, yläleuasta irti kaikki hampaat ja yläleuka tohjona, alaleuka murtunut monesta kohtaa, kielestä pala pois, ammottava haava suupielestä oikeaan korvaan asti”

YS: Jatkosodassa 1941 menetit kirjaimellisesti kasvosi. Eräs talvisodassa kasvoihin haavoittunut ystäväsi ei sitä kestänyt, vaan ampui itsensä.

Miksi kasvottomuus on niin vaikea asia?

LH: ”Ilmeisesti hänen kasvovamman sa ulottui niin syvälle hänen sieluunsa, ettei hän löytänyt enää tasapainoa elämälleen. Kasvothan ovat ihmiselle hyvin tärkeät, ne aivan kuin heijastavat ihmisen persoonallisuutta. Todennäköisesti kasvovammaisuus vaikuttaa myös ihmisen sisäiseen olemukseen.”

YS: Miten itse nuorena sotilaana selvisit?

LH: ”Haavoittumiseni yhteydessä sain kolmen viikon aikana voimakkaita tuskatilakohtauksia. Otsani päällä pidettiin jääpussia, ja sain pistoksia neljän tunnin välein. Siitäkin huolimatta tuskatila tuntui joskus ylivoimaiselta. Silloin vedin lakanan pääni yli ja koetin rukoilla. En tiennyt, että Karström oli kuullut haavoittumisestani ja oli alkanut rukoilla puolestani. Tämän tuloksena sain kokea uskomattomia asioita!”

YS: Kun itsekin rukoilit, sait mm. kuulla tulevasi lähetysaarnaajaksi. Miten se sopi sotainvalidin suunnitelmiin?

LH: ”En ollut uskovainen, en osannut englantia, enkä muutenkaan ollut valmistunut sellaiseen tehtävään. Olin aivan ymmälläni! En uskaltanut kertoa hoitajille mitään näistä kokemuksista, sillä he olisivat luulleet minun täysin seonneen.”

YS: ”Sekoaminen” – tehosekoittajana Henning Karström – johti kasteelle 1942, myöhemmin Newbold Collegeen ja yhteensä 30 vuodeksi taloushallinnollisiin ja lähetystehtäviin ulkomaille. Kotimaassa palvelusta kertyi parikymmentä vuotta. Mikä on elämän tilitase talousmiehen termiä käyttäksemme?

LH: ”Henkilökohtaisesti olen äärettömän kiitollinen Jumalalle kaikesta hänen johdatusestaan ja siunauksestaan, jotka ylittävät minun ymmärrykseni, saatuani vielä uuden elämän mahdollisuuden.”

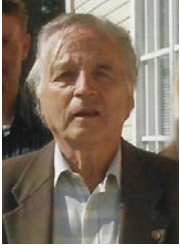
Face on

YS: Plastiikkakirurgia 1940-luvulla ei ollut järin kehittyntä. Kolmen sairaalavuoden ja 30 leikkauksen jälkeen vamma jäi yhä näkyväksi. Onko se ollut ongelma?

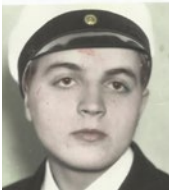
LH: ”Masennuskohtauksia ei voi välttää, mutta aina voi ajatella, että huonomminkin voisi tilanne olla. Jos tätä viisauden sanaa soveltaa kaikkiin mahdollisiin tilanteisiin, saattaa nähdä valoa sielläkin, missä sitä ei ole. Markuksen evankeliumissa sanotaan: ’Onhan parempi, että käsipuolena pääset sisälle elämään -- Onhan parempi, että jalkapuolena pääset sisälle elämään -- Onhan parempi, että silmäpuolena pääset sisälle Jumalan valtakuntaan’ (Mark. 9:43, 45, 47). Näiden jakeiden valossa meillä vammaisilla on toivoa ja tulevaisuutta. On parempi vajaanakin päästä perille, kuin täysin terveenä menettää elämän tarkoitus.”

– SM

Tämä post mortem -”haastattelu” perustuu LH:n aiemmin esittämiin ajatuksiin *Nykyaika* 36/2008:ssa.

Rakentajan toiseksi viimeinen muutto

*Ylioppilaana
1950-luvun
alkupuolella.*

Tarmo Usko Rafael Tanttari syntyi joulupäivänä 25.12.1934 Ylistarossa, ja kuoli 18.8.2013 Sollentunassa. Tarmo avioitui **Helenä Väisäsen** kanssa syyskuussa 1974. Tästä avioliitosta syntyi kolme lasta: **Suvi, Leo** ja

Soile. Lapsille hän oli todellinen isä, joka mielellään otti osaa heidän leikkeihinsä ja jonka puoleen saattoi kääntyä asiassa kuin asiassa.

Tuntien oman inhimillisen vajavaisuutensa ja puutteellisuutensa Tarmon arkielämää siivitti ennen kaikkea ahkeruus, hyväntahtoisuus, kiitollisuus, valoisuus ja tyytyväisyys, jotka ovat mitä kaunein todistus aarteesta, jonka hän oli löytänyt Hyvässä Paimenessa, Jeesuksessa Kristuksessa.

Tarmo tunnettiin todellisena raittiusmiehenä ja terveellisten elämäntapojen toteuttajana. Hän oli kiinnostunut erityi-

sesti historiasta ja maailman tapahtumista, joista hän mielellään kertoi varsinkin pojalleen Leolle. Suomessa ollessaan hän ehti olla myös opettajana. Ruotsiin siirryttyään hän työskenteli teknisellä alalla kunnostaen mm. SJ:n [Ruotsin VR] kalustoa 20 vuoden ajan.

Lähestyessään elämän iltaa monet sairaudet alkoivat koetella häntä. Tarmo sai kokea todeksi Ellen G. Whiten sanat ihmiselämän arjesta: ”Tämä elämä parhaimmillaankin on kristitylle vain talvea, ja talven kylmät tuulet – pettymykset, kipu ja ahdistukset – ovat osamme täällä, mutta toivossa odotamme kristityn kesää, jolloin saamme vaihtaa ilmanalaa ja muuttaa niihin asuntoihin, joita Jeesus on mennyt valmistamaan niille, jotka häntä rakastavat.”

Vähitellen Tarmon voimat hiipuivat, ja Jumala näki parhaaksi kutsua uskollisen palvelijansa lepoon. Tarmo Tanttarin elämän kudelma on nyt saatettu päätökseen. Tärkeintä siinä oli se, että loimilangoissa oli Jumala läsnä viimeiseen hengenvetoon saakka.

Haluan omistaa Tarmon työntäteisel- le elämälle runoilijan sanat: ”Luo työssä silmät taivaan puoleen, sielt’ on valo, vapaus. Sielt’ on armot tulleet huoleen, sielt’ on työssä siunaus!”

”Kaikki, minkä Isä antaa minulle, tulee minun tyköni, ja sitä, joka minun tyköni tulee, minä en heitä ulos” (Joh.6:37-40, VKR).

– *Simo Vehkavuori*

Toim. lyh. pastori Vehkavuoren siunauspuheesta Ylistaron kirkossa lauantaia 7.9.2013 klo 14.00.

”Minun Isäni kodissa on monta asuinsijaa”

KIITÄMME Tarmo Tanttarin vaikutuksesta Tukholman suomalaisessa adventtiseurakunnassa. Vaatimattomalla, harkitsevalla tavallaan hän osallistui yhteisiin tilaisuuksiimme. Sollentunassa hän rakenteli hirsimökkinsä yhteyteen ”komian” omakotitalon kaihtamatta vaarallisiakaan työvaiheita. Kesällä 2013 Suomen matkalla Pohjanmaalla rakennusmiehelle tuli yllättäen tauko. Sairauskohtaus vei ensin sairaalaan Suomessa, sitten hoitoon Ruotsissa, kunnes tuli toiseksi viimeinen muutto – arkussa kotomaan multiin. Ylistaron kirkkomaalla hän nyt odottaa viimeistä muuttoa Isän kodin valmiisiin kartanoihin. Siellä kattotuolitkin ovat paikoillaan, eikä Tarmon tarvitse niitä enää yksin tasapainoilla pystyttämässä.

– *SM*

KUVA: R. & P. TAHTI

Ritva ja Pekka Tähti tekevät vapaaehtoista lähetystyötä Sri Lankassa. Lähitavoitteena on rakentaa koti tässä hökkelissä asuvalle 5-henkiselle perheelle.

Yhden ihmisen koko maailma

Sri Lanka, vihreä palmusaari Intian valtameressä kutsuu lomailijoita kauneudellaan. Vain harvat tietävät, miten paljon maa on kärsinyt sodista, luonnonmullistuksista ja muista kauheuksista.

Reilu vuosi sitten eräs äiti tuli seurakuntamme vanhimman kotiin pyytämään apua. Hänen ensimmäinen miehensä oli

Et voi pelastaa koko maailmaa, mutta voit pelastaa yhden ihmisen koko maailman. – Äiti Teresa

23.1.2013 Tarja kertoi Tukholmassa sanoin ja kuvin vaiheikkaasta Ukrainan-operaatiosta. Selvää johdatustakin koettiin, mm. tulliasioissa. ”Niin kauan kuin päivä on”, tulee työtä tehdä. Ukrainassa hämärää...

KUVA: SINIRUKA MARXVIERTIKKO

ADRA-Finland Ukrainassa

Kaksi vuotta kestänyt ADRA Finlandin Ukrainan-projekti on saatettu onnelliseen päätökseen tämän vuoden helmikuussa. Kesästä 2011 alkaen keräsimme tavaraa vietäväksi **Kozelshinan** sairaalalle, missä oli puutetta kaikesta. Samalla pyysimme Ukrainan ADRA:lta kuljetusohjeita.

Tahti hidastui talvella 2011, mutta keväällä 2012 saimme taas vauhtia keräykseen, kun olimme lähettäneet ensimmäisen version pakkauslistasta Ukrainan ADRA:lle, joka kävi hyväksyttämässä

kuollut toistakymmentä vuotta sitten. Koska perheessä oli useita lapsia, äiti solmi uuden avioliiton. Heille syntyi kaunis tyttövauva, mutta pian sen jälkeen mies lähti palaamatta koskaan.

Vanhin poika, **Suraj**, on nyt kristitty. Myös koko perhe käy kirkossa. Viime viikolla Suraj pyysi meitä kylään kotiinsa. Pieneen lautahökkeliin mahtui yksi pieni parisänky ja hyllykkö. Ikkunoina pari aukkoa. Ei yhtään tuolia tai pöytää. Keittiönä pieni tulisija, jossa muutama mustunut kattila...

Tälle perheelle suunnittelemme nyt rakentaa kodin, jossa jokainen mahtuu nukkumaan sängyssä ja istumaan pöydän ympärillä, sekä keittiön, josta savut eivät leviä muualle asuntoon. Kustannukset ovat noin 7300 euroa. Jos päätät osallistua projektiin, lähetä yhteystietosi sähköpostiini, niin saat tilinumeron ja väliaikatietoja kuvineen.

Siunaavin odotuksin ja jouluiloa toivottaen:

– Ritva ja Pekka Tähti/sm

S-posti: ritva14@hotmail.com

sen jossain ministeriössä. Sen jälkeen asia ei tuntunut etenevän Ukrainan päässä, koska siellä tapahtui useampi henkilövaihdos.

Kesällä 2012 Dneprin piirikunta palkkasi ”akentin”, joka neuvoi asiakirjojen tekemisessä ja hoiti tullausprosessin lähetyksen saavuttua Kiovaan saman vuoden marraskuussa. Saimme kuorman tullista juuri ennen vuodenvaihdetta 2012/2013, mikä osoittautui täydelliseksi ajoitukseksi, sillä vuoden 2013 alussa humanitaarisen avun tulli hajotettiin, eikä sitä ainakaan kevään aikana koottu uudestaan. Avustusten vienti Ukrainaan muuttui entistä hankalammaksi.

Olin mukana vastaanottamassa, lajittelemassa ja jakamassa tavaraa. Kuormassa oli paljon muutakin kuin sairaalalle tarkoitettua tavaraa. Lähetimme liinavaatteita pariin vanhainkotiin **Kremenchugin** lähellä, kuntoilulaitteita nuorisolle perustettavaan, avoimeen

Kevään 2014 vierailijoita

18/1 *Kari Heikkinen* Suomesta

25/1 *Torbjörn Joretég* Ruotsalaisesta srk:sta

1/2 *Joel Niinen* Suomesta

30/3 *Esa Nysten* Suomesta

26/4 *Ossi Turunen* Suomesta

10/5 *Aimo Helminen* Suomesta

Raamatuntutkistelu **klo 10**, jumalanpalvelus **11.15**, Suomen vierailijoiden kohdalla mahdollinen iltapäivätilaisuus **13.30**. **Paikka** (toistaiseksi): Olof Palmes gata 25, 3. krs, Tukholma. Muutto 1. krs:een edessä?

Tiedustelut: sihteeri *Tuulikki Hagström* **08-500 81 907**

Ilmoituksemme: *Ruotsinsuomalainen*, s. 3

Kotisivu: www.ylasali.se

Vierailijoiden puheet kuunneltavissa kotisivulla. Saatavana myös CD-tallenteina. Tilaukset: puh. **08-768 46 87**

YLÄSALI on Tukholman suomalaisen adventtiseurakunnan yhteyslehti, johon kuka tahansa voi lähettää kirjoituksia. Kunkin jutun sisällöstä vastaa kirjoittaja itse. Toimituksella on oikeus muokata tekstiä.

Tilaukset & osoitteenmuutokset kirjallisesti tai netissä.

SRK:N VASTAAVA
Eeva-Liisa Vihermä
0176-124 05

SIHTEERI
Tuulikki Hagström
08-500 81 907

Lainaa Herralle – mutta tarkista luottotiedot ensin!

”Joka köyhää armahtaa, lainaa Herralle, ja Herra maksaa takaisin hyvän teon.” – San. 19:17

”Vielä tänäänkin lupaan: kaksinkertaisen hyvityksen minä annan sinulle.” – Sak. 9:12

ADRA
HJÄLPAKTION
Pg 90 07 21 -2

Merkitse tiedonantoihin
numero **35**
(= suomal. srk:n tunnus)

kuntosaliin **Aleksandriassa**, leluja kahteen päiväkotiin, pyörätuoleja, rollaattoreita ja muita apuvälineitä ADRA:n jaettavaksi Dneprin piirikunnan alueella.

Kozelshinan sairaalaan veimme kaksi röntgenlaitetta, sairaaläsänkyjä, hoitopöytiä, liinavaateita ja paljon muuta. **Ritva Marttila**, joka oli röntgenlaitteet ADRA:lle järjestänyt, kävi helmikuussa opettamassa niiden käyttöä. Alekirjoittanut testasi toisen niistä potilaan näkökulmasta kolme päivää ennen kotiinlähtöään (ranne-murtuma). Laite toimi ja oli tarpeellinen paikallaan!

– *Tarja Hirvonen*

Ritva Marttilan (vas.) ADRA:lle järjestämä röntgenlaite palvelee nyt Kozelshinan sairaalassa. Humanitaarisen avun toimittaminen Ukrainaan vaikeutui pian sen jälkeen, kun Suomen ADRA:n kuorma oli saatu läpi tullista.

Tarkemman kertomuksen projektista voi lukea kahdesta eri blogista aikajärjestyksessä etenevänä: www.adraukrainassa.blogspot.fi

Joulu on uskon asia

Helsingin Sanomissa oli taannoin otsikko, joka pysäytti: ”Uudet uskontunnustukset adventtikirkossa”. Mielenkiintoista, ajattelin, kunnes juttua lukiessani tajusin, mistä oli kysymys.

Tätä kirjoittaessa ensimmäisestä adventista on kulunut yksi yö. Toiseen adventtiin on kuusi yötä.

Syntyikö Jeesus siis eilen ja tulee hän toisen kerran kuuden päivän päästä? Eipä tietenkään. Kyseessä on keskiajalta peräisin oleva katolinen keksintö, jolla ei ole mitään tekemistä Raamatun kanssa. Neljäs eli viimeinen adventti on omistettu Marialle, ei Kristukselle.

Alkuseurakunnassa ei vietetty joulua eikä adventtia. Adventtikirkko ei ole minulle adventtikirkko vain neljästi, vaan 52 kertaa vuodessa.

Rooman piispa **Julius I**:ltä kävi v. 354 jKr käsky, että pakanallisen **Mithra**-jumalan syntymäpäivä tuli muuttaa Kristuksen viralliseksi syntymäpäiväksi. Uskonpuhdistajat nielaisivat tämän aikanaan kakistelematta.

Joulurauhaa julistetaan kirkkoissa ja toreilla, mutta pakanaus pyrkii silti pintaan. Aikamme kaupallinen joulurieha voidaan nähdä jatkumona muinaisen Babylonian talvipäivän seisauksen juhlinnalle. ”Kristillinenkin” jouluperinne pukee keineen, tonttuineen, kuusineen ja kynttilöineen koostuu aikojen kuluessa mukaan tarttuneista eikristillisistä tavoista.

Kun tiedämme, että Israelissa paimenet eivät ole kedolla keskitalvella, voimme olla varmoja siitä, että Jeesus ei syntynyt ainakaan silloin, joten joulun ajankohtakin on tekaistu. Auringonjumala **Nimrodin** pojan, **Tammuksen**, tilalle asetettiin katolisessa perinteessä **Jeesus**-lapsi, ja hänen väitetiin syntyneen 25. joulukuuta, roomalaisessa saturnaliassa juhlitun talvipäivänseisauksen aikaan.

Ja kuitenkin – joulunaika voi meille toista adventtia odottaville olla myös ilon, rauhan ja rakkauden aikaa, jolloin muistamme tervehdyksin ja lahjoin sukulaisia ja ystäviä.

Uskomme voi vahvistua, jos käytämme aikaa hiljentymiseen, katumukseen ja parannukseen, mutta myös uuden aloittamiseen. Edessämme hämmöttää jo todellinen ilojuhla: toinen, kunnian adventti – *Adventus glorificationis*. – Ari Laitinen

”Kuuletko kuisketta adventtikelloin? Ylitse metsien, niittyin ja peltoin kiirivi hymni tää taivaallinen: Jeesus jo saapuva on!”

– Samule Jalkanen (Adventtilauluja 635, Srk laulaa 494)